

Gostujuće predavanje profesora *Stéphanea de la Rosa*

UDK .923:061.1>(4)EU:342.2(047)

U organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Instituta za javnu upravu 26. travnja 2016. Stéphane de la Rosa, profesor javnog prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Valenciennesu (Francuska), održao je predavanje na temu *Novi mehanizmi gospodarskog upravljanja u EU i vladavina prava*. Moderatorica predavanja bila je dr. sc. Anamarija Musa, docentica na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Na samom početku predavanja profesor de la Rosa iznio je Komisijinu definiciju gospodarskog upravljanja i ustanovio vezu između gospodarskog upravljanja u EU i vladavine prava te naglasio tri glavna idejna polazišta svoga predavanja. Prvo, gospodarsko upravljanje u Europskoj uniji: »barokni« inženjering u srcu prava Europske unije; drugo, pravni nedostaci mehanizama u području gospodarskog upravljanja; te, treće, zahtjevi za produbljivanje gospodarskog upravljanja. Iznimna heterogenost i raznovrsnost pravnih normi obilježava gospodarsko upravljanje u EU, a značajke tog kompleksnog područja mogu se pronaći u međunarodnom ugovoru TSCG (Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji) i ESM (Ugovor o europskom stabilizacijskom mehanizmu); posebnim postupcima za fiskalnu disciplinu koji su uređeni uredbom (EU) 472/2013: »paket šest mjera« (*Six Pack*) i »paket dviju mjera« (*Two Pack*); ojačanoj konvergenciji: godišnji ciklus usklađivanja ekonomskih politika, tj. europski semestar; sveobuhvatnijoj i fleksibilnijoj monetarnoj politici, koja uključuje OMT (*Outright Monetary Transactions*) odnosno program kupnje državnih vrijednosnica. De la Rosa je zatim naveo i pojasnio tri glavne ustavne promjene, koje se odnose na: stroža proračunska ograničenja – paket šest mjera i paket dviju mjera; mehanizme financijske stabilizacije – Europskog mehanizma za financijsku stabilizaciju (EFSM),

Europskog fonda za financijsku stabilnost (EFSF) i Europskog mehanizma za stabilnost (ESM) te na Program ekonomske prilagodbe – ograničenja i MoU (*Memorandum of Understanding*), tj. memorandum o razumijevanju.

Kao glavne pravne slabosti trenutnog okvira profesor de la Rosa navodi: fragmentaciju pravnih osnova, složenost uporabe odgovarajuće pravne osnove te rastući broj ustavnih problema, kako na razini nacionalnih ustavnih sudova (u odnosu na ratifikaciju TSCG-a, ESM-a i OMT-a), npr. slučaj Gauweiler, tako i na razini strategija država članica koje mogu osporiti mjere gospodarskog upravljanja, slučaj T-496/11 – Velika Britanija protiv Europske središnje banke (ECB).

Profesor de la Rosa navodi zahtjeve za ojačavanje gospodarskog upravljanja koji se odnose na procjenu ekonomskog upravljanja u smislu njegove demokratske odgovornosti; veću fleksibilnost u primjeni Pakta o stabilnosti i rastu, uzimajući u obzir trošak strukturnih reformi za ocjenu fiskalne prilagodbe. Naposljetku, istaknuto je nekoliko važnih promjena koje su potrebne u gospodarskom upravljanju, a odnose se na širenje značenja *economic constitution* koji naglašava svrhu gospodarskog prava EU i jačanje ideje socijalnog tržišnog gospodarstva: pravnog statusa socijalnih prava u ekonomskim slobodama, prethodne kontrole ekonomskih smjernica u pogledu temeljnih prava te osiguravanje javnog financiranja.

U zaključku predavanja profesor de la Rosa istaknuo je potrebu revizije navedenih ugovora u sljedeće dvije godine radi integracije TSCG-a te odgovorio na pitanja mnogobrojne publike.

Ivan Lehpamer*

* Ivan Lehpamer, student 5. godine Studijskog centra za javnu upravu i javne financije Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (fifth year student at the Study Centre for Public Administration and Public Finances at the Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: mdrvari@gmail.com).